

Marcos Vidal

ARXIUS SENSIBLES

Agost 2022

ÍNDEX

· SALUDA DEL BATLE	5
· PRESENTACIÓ DE L'AUTOR.....	6
· PROJECTE: SENSIBLE ENCOUNTERS. UN ANARXIU DE BERLÍN MOABIT	9
· PROJECTE BAM. Mapa Apropiacionista de Balears.....	17
· CARTOGRAFIA D'UN <i>BOOM</i> ESGOTAT	18
· BIOGRAFIA DE MARCOS VIDAL	26
· TRADUCCIONS EN CASTELLÀ	27
· COL·LABORACIONS I SUPORT	35

Estimades, estimats,

És un plaer poder dedicar-vos unes paraules de salutació i de convidada per a l'exposició de Marcos Vidal, que du al nostre municipi la seva visió sensible i acurada.

A Marratxí i gràcies a l'obra de Vidal, s'hi donaran cita diferents objectes, formes i materials, que van néixer i van evolucionar a altres indrets del món, i que fan que "Ca ses monges (Pòrtol)" esdevingui un punt de trobada molt especial, com un cervell que acumula records.

Després d'haver conegut l'obra d'aquest artista basc, afincat a Mallorca, estic segur que les persones que visitin la seva exposició comprovaran que és impossible restar indiferent. Personalment, vull destacar l'habilitat de Vidal en posar accents en tot allò que ens sembla corrent, com el nostre entorn o el nostre nucli, i vos convid a pensar en allò que podria formar part d'una obra tan conceptual, vista a través dels ulls d'un artista com Vidal, i que tenim tan a prop, als nostres carrers, als nostres pobles.

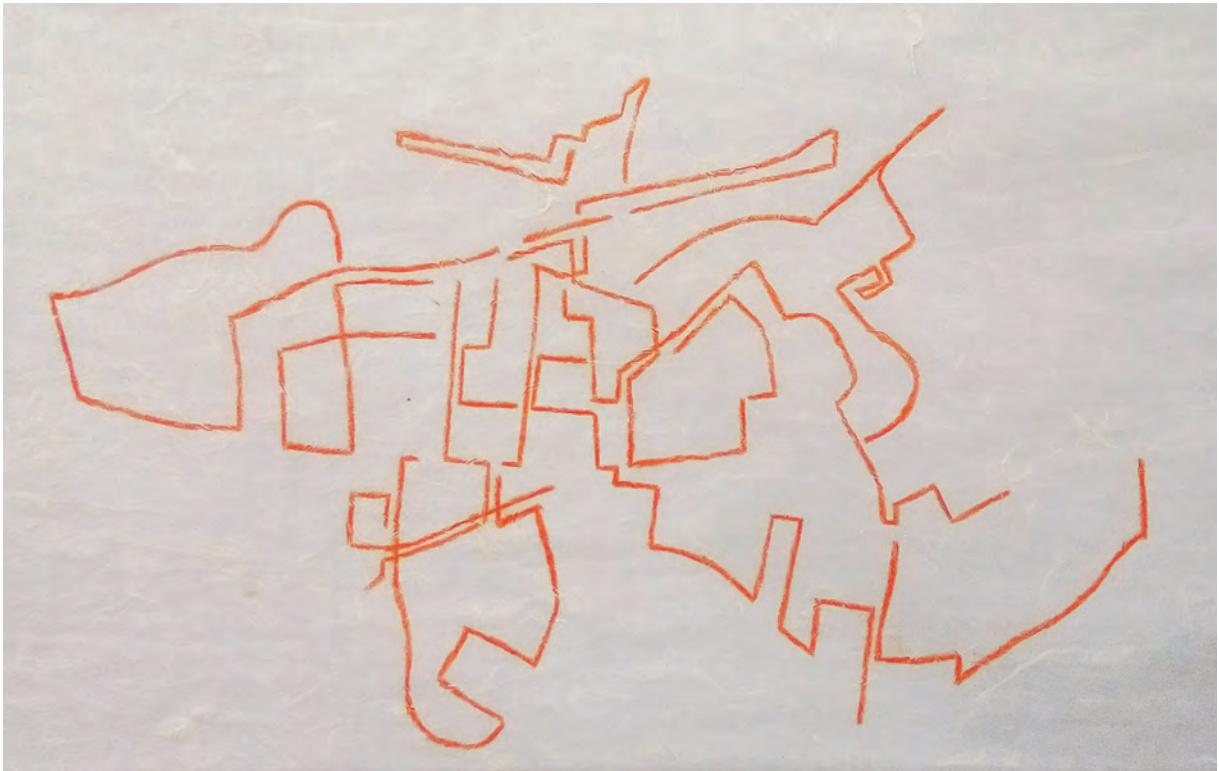
Gaudiu molt de l'exposició,

Miquel Cabot Rodríguez
Batle de Marratxí

Arxius Sensibles, Marratxí, agost, 2022

Aquest catàleg és un recull de dos projectes; Sensible Encounters i BAM Mapa Apropiacionista de Balears. Finalitzats a la primera meitat de 2020. No tenen cap relació amb la pandèmia, però sí són un exercici de reflexió fet a partir de la quotidianitat. Exercicis d'arqueologia contemporània relacionats amb un territori. Per una vegada els objectes trobats conformen un missatge xifrat, un dibuix a un paper.

Marcos Vidal

Mapa de rutes realitzades en Moabit, llapis sobre paper japonès

PROJETE: SENSIBLE ENCOUNTERS

Sensible Encounters. Un anarxiu de Berlín Moabit.

Un projecte de Marcos Vidal en col·laboració amb María Morata
ZK/U, Zentrum für Kunst und Urbanistik Berlin, gener 2020

Trobades Sensibles explora i combina diverses pràctiques artístiques relacionades amb l'arxiu, els espais públics, la memòria, la vida quotidiana, la deriva urbana, les escombraries, les deixalles i les narratives especulatives.

Durant dos mesos, el barri berlinès de Moabit va ser l'escenari de passejos sistemàtics durant els quals, l'artista Marcos Vidal recollia objectes abandonats i explorava el mobiliari urbà i els monuments des d'una perspectiva tàctil. Aquest creixent repertori de petjades privades i col·lectives va configurar una cartografia cognitiva de Moabit activant la memòria continguda en aquests objectes, vinculant i imaginant passat i futur.

Inspirat en la deriva urbana dels situacionistes francesos, Marcos Vidal actua com un flaneur contemporani que experimenta trobades inesperades amb tota mena de materials que es troben als carrers: residus industrials, productes rebutjats que van ser fabricats a la Xina, envasos de menjar ràpid, vida vegetal i objectes quotidians que ja no compleixen la seva funcionalitat original, entre d'altres. Tots aquests elements es van desprendre del seu context per raons que no coneixem i només podem imaginar, per a convertir-se en objectes orfes, surant en els silenciosos llimbs de l'espai públic fins que els serveis de neteja de la ciutat els retirin definitivament.

Seguint diferents itineraris, l'activitat de caminar se situa entre el procés sistèmic i l'atzar, entre els protocols de marxa i els descobriments aleatoris. Aquesta lògica oscil·lant impregnarà la creixent i dinàmica col·lecció d'objectes i experiències resultants d'aquesta deriva urbana que anirà configurant un arxiu, que en realitat no ho és. De fet, parlar d'una variació o fins i tot d'una desviació del mateix seria més exacte: sorgirà un anarxiu que desafiarà i subvertirà la lògica arxivística i ampliarà la seva funció.

Aquests no-objectes passaran a ser part d'un nou sistema de relacions, sent capaces de produir altres significats i, per tant, d'obrir camins per a un coneixement alternatiu del barri. Per a contribuir a una pràctica anarxivística, és a dir, per a produir una plusvàlua de l'arxiu, experimentaran alguns canvis materials i cognitius. D'una banda, els elements seran acuradament catalogats seguint una lògica aparentment ben estructurada, fent-se eco de les taxonomies i sistemes de classificació dels procediments arxivístics. No obstant això, els criteris aplicats pretenen subvertir la lògica establerta subratllant el caràcter incomplet, la disfuncionalitat, la fragilitat d'aquests objectes a més del fet d'haver estat abandonats en molts casos. Fitxes, descripcions, etiquetes i signatures responen a un ordre totalment imaginat, desafiant la dialèctica d'inclusió/exclusió associada a tota pràctica arxivística, així com les seves estratègies de poder i control.

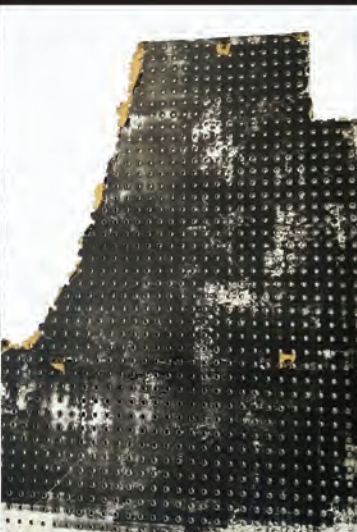

Aquest procés artístic de classificar, descriure i crear noves relacions entre els materials fa que es qüestionin els processos simbòlics i materials que intervenen quan un objecte rebutjat, o escombraries o enderrocs -en principi un no-objecte-, es converteix en document. És a dir, passa a ser material arxivable i s'eleva a la categoria de potencial productor de coneixement.

D'altra banda, si aquests objectes rescatats són en si mateixos rastres de la vida del barri i han entrat en l'àmbit dels possibles registres d'arxiu, a través d'una nova intervenció artística encara experimentaran un segon canvi en la seva forma d'existència. Impresos directament amb tinta negra sobre paper d'arròs, produeixen la seva pròpia petjada material, una nova i delicada expressió artística de la seva forma i textura originals. La vida sedimentada, així com la vulnerabilitat inherent continguda en elles, s'estamparà en obres d'art bidimensionals que fan possible un procés de resignificació i una nova constel·lació de relacions.

Del no-objecte al document i del document a l'obra d'art. No sols aquests objectes han tornat a la vida, sinó que han passat a formar part d'un sistema de (an)arxiu interconnectat i obert que permet noves relectures i reescriptures. Aquests no-objectes passen a ser agents actius, plataformes o, fins i tot, trampolins per a noves activacions de l'arxiu en les quals podrien tenir lloc noves trobades sensibles. Es tracta de repensar les disposicions arxivístiques mitjançant micronarratives especulatives, alternant esdeveniments ficticis amb llocs reals i històries individuals amb esdeveniments històrics.

Trobades Sensibles pretén crear un imaginari dinàmic, col·lectiu i no institucional, basat en petits gestos de consum i oblit, de desitj i abandó. Un anarxiu de fragments de vida dispersos, d'objectes aparentment irrelevants i de moments poc heroics. Una commemoració de la vida quotidiana.

María Morata

<p>32 Mo Old 24 Print</p> <p>Route 10, 15/11/19 13:47h</p>	<p>Oldenburger Strasse 24</p> <p>latitude: 52.532265 longitude: 13.336873</p>	
	<p>Next to a tree, part of wardrobe rests</p>	
	<p>Board, carton</p>	
	<p>When Bettina Winter quit her sunny apartment in Birkenstr. she sold all her furniture on-line. She is now living in Lübeck after finishing her research about "Panoptic inner and outside Spaces. The Moabit Prison 1909-2017".</p>	

<p>42 Mo Reu 13 Print</p> <p>Route 13, 25/11/19 15:59h</p>	<p>Reuchlin Strasse N° 13</p> <p>latitude: 52.527760 longitude: 13.324695</p>	
	<p>Close to the turbine</p>	
	<p>Packed, food</p>	
	<p>The student Kostoula Kalidolulos had an inspiring idea for her final term project based on the ephemeral materials and food industry, while visiting the AEG Turbinenfabrik built by Peter Behrens in 1909 with other students of the "Industrial Architecture in Berlin" Seminar at the TU University</p>	

29Mo_Alt0, Estampació manual sobre paper d'arròs

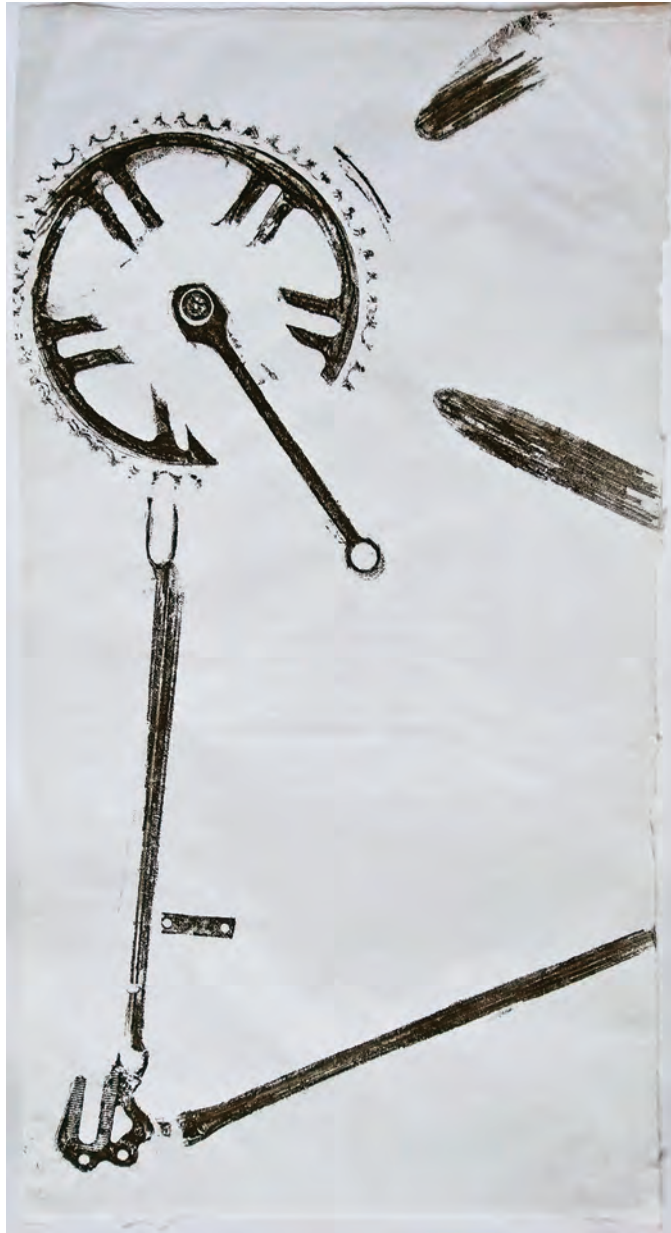
12MO_Era16 y 13MO_Reu3, Estampació manual sobre paper d'arròs

48MO_Sic0, 79MO_Alt4, 56MO_För0 y 70MO_Fri0, Motlles de fang

64MO_Old36, Estampació manual sobre paper d'arròs

33MO_Umi0, Estampació manual sobre paper d'arròs

PROYECTO: BAM

Mapa Apropiacionista de Balears

Cartografia d'un boom esgotat

L'espai urbà es concep habitualment com un entorn dominat per l'entramat que formen els seus carrers i edificis (allò que és, en major o menor mesura, estàtic) i els fluxos de persones, vehicles i mercaderies que ho travessen, marcant els ritmes que defineixen la vida a la ciutat al llarg del dia. Amb tot, aquest és també un espai saturat de signes, un paisatge que es pot llegir: des dels cartells que indiquen els noms dels carrers a aquells que assenyalen els llocs d'interès, les tanques publicitàries, i per descomptat els rètols d'empreses i establiments comercials de tota mena, però també els logotips que adornen les furgonetes de repartiment i els cotxes dels venedors, així com les motos i les bicicletes dels *riders* que porten a domicili qualsevol cosa encarregada a través d'una app. Tots aquests signes gràfics, executats amb major o menor perícia, omplen les nostres retines de missatges i contribueixen a fer dels carrers i places espais sorollosos a la vista.

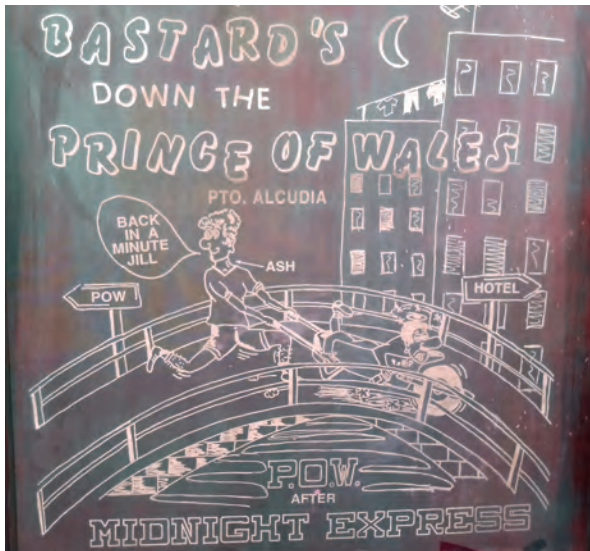
El soroll que produeixen tantes i tantes maneres de donar una presència visual a un concepte i una identitat a un comerç o una empresa ens porta a no captar més que l'essencial del nostre entorn, registrant però després obviant tots aquests logotips, tots aquests noms escrits en plaques de metacrilat i retroil·luminades amb la finalitat de captar el nombre més gran de mirades possible. Encara que fan el possible per destacar, acaben sent invisibles. Només els veiem quan busquem un lloc en concret i, per tant, tornem a llegir el nostre entorn. Però aquests rètols i logotips queden registrats en la memòria, i poden evocar records o fins i tot emocions lligades a una experiència viscuda. L'escriptor Georges

Perec, ferm defensor del valor del quotidià i d'allò que, per banal, tendim a ignorar, va construir en una ocasió un comovedor relat de la història del seu carrer natal, la desapareguda Rue Vilin de París, a través de la simple descripció de les façanes i els comerços que troba en cinc visites realitzades al llarg de sis anys. En les seves notes, que evocuen l'eficient objectivitat del naturalista, es va narrar la desaparició progressiva dels comerços, l'abandó de les cases i la seva posterior demolició, reflectint així el context de la remodelació urbanística del París de finals dels seixanta i l'efecte de l'especulació immobiliària que ha redibuixat els traçats de moltes ciutats.

Al projecte Balearic *objet*, Marcos Vidal llegeix el paisatge urbà de manera similar a com el fes Perec, per mitjà d'un procés metòdic baix el que subjau una certa nostàlgia. Vidal elabora una cartografia de la presència dels logotips de determinades empreses i establiments comercials a les Illes Balears per mitjà d'una sèrie de serigrafies i un mapa en línia que permet connectar els logotips amb la seva localització geogràfica, a més de mostrar una imatge real del lloc en el qual es troba, o trobava, el comerç en qüestió. A diferència de Perec, el que mou a Vidal és un interès gràfic i no literari, i el seu punt de partida no és l'observació directa del carrer sinó la trobada fortuïta amb un arxiu de 80 pantalles de serigrafia amb més d'un centenar de logotips d'empreses i associacions balears que conservava una impremta ja desapareguda. Aquest material és essencial per al projecte tant pel contingut gràfic com per ser un *objet trouvé*, i en essència una deixalla, que l'artista sap recuperar i posar en valor per mitjà d'una apropiació que aconsegueix, alhora, treure els logotips del seu context i tornar a situar-los en l'espai que una vegada van ocupar.

El treball de Marcos Vidal es caracteritza per dirigir la seva mirada cap a allò que queda en desús però que també reflecteix de manera eloqüent la nostra societat de consum, i li interessa especialment la tècnica de la serigrafia, que s'ha situat en un particular espai compartit entre l'art contemporani (elevada al nivell de tècnica artística gràcies als grans noms del Pop Art en els seixanta), el disseny gràfic, el màrqueting, i l'àmbit dels mètodes de reproducció que van quedant obsolets després de la revolució digital. Notablement, l'arxiu trobat permet a l'artista reproduir la història de la

imatge corporativa a les illes des dels anys noranta fins a 2008, el moment en què va començar l'última crisi financera global. Els logotips d'hotels, restaurants, bars, discoteques, tota mena de serveis i associacions elaboren un perfil d'una societat bolcada en el turisme, que ha experimentat moments de gran creixement i profundes recessions. Les imatges associades als logos que ha recopilat l'artista ens mostren sovint espais abandonats, solars i locals tancats i barrats que fan d'una part del teixit empresarial balear una espècie de Rue Vilin en procés de decadència i desaparició.

Amb tot, l'apropiació que duu a terme Marcos Vidal no deixa de ser, essencialment, una obra d'art visual, i per això cal dedicar especial atenció a la sèrie de serigrafies com a composicions en les quals els logotips es converteixen en formes que se superposen sense barrejar-se i els colors, bàsics i rotunds, evoquen retolacions tosques en albarans i estovalles individuals de paper rugós. Curiosament, aquesta disposició fa que parem més atenció als logotips en si mateixos, no com un signe que s'associa a un local o un servei, sinó com una creació visual, que s'expressa a través d'imatges, tipografia i color. De manera conscient, l'artista acumula els logos en un espai reduït, els gira i col·loca segons encaixen en el paper i en la composició que està creant, els usa com a matèria primera per a una composició que gairebé podríem considerar abstracta. Però no podem evitar llegir aquestes serigrafies, i en fer-ho s'afegeix una interpretació de la societat de consum a les illes al llarg d'aquests anys, una societat en la qual es barregen turistes de diversa procedència que busquen diversió i treballadors locals que els proporcionen serveis. Aquest sistema binari de consum s'explota, s'esgota i es torna a posar en marxa en un cicle que sembla no tenir fi, com ocorre amb la constant reordenació de l'espai urbà. En les cunetes que genera aquest procés jeuen oblidats els comerços tancats i els elements que els van representar, ara ja obsolets. Vidal elabora amb ells una cartografia del que ha estat la societat balear marcada pel boom turístic dels anys seixanta i la sobreexplotació d'un model que es nota ja caduc.

Pau Waelder

Alcudia_Port d'Alcudia, Serigrafia sobre paper

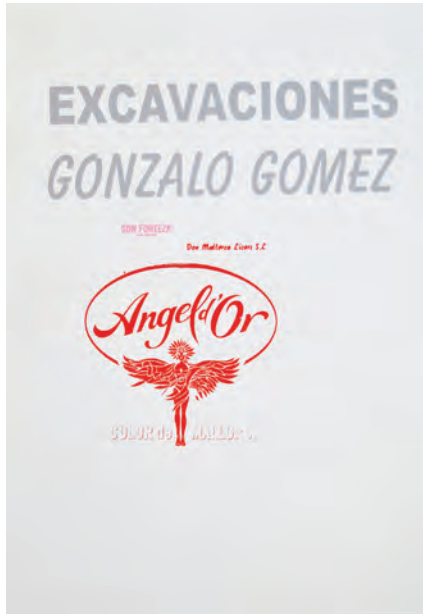

Marratxi_Palma, Muro, Son Servera_Cala Ratjada, Ciutadella_Alaior_Mahon, Serigrafia sobre paper

Càlvia_Andratx , Serigrafia sobre paper

Alaró_Soller_Binissalem, Sa Pobla, Pollença_Port de Pollença, Inca_Biniamar, Serigrafia sobre paper

MARCOS VIDAL FONT
1967, VITORIA-GASTEIZ

Marcos Vidal és un escultor poc ortodox que resideix i treballa a Mallorca. Inspirat en els seus inicis per una pràctica dadaïsta, la seva obra es desenvolupa i concreta en un diàleg crític amb els objectes i, després, aprenent a situar-los, tant en l'espai d'exhibició com en l'espai públic, creant obres específiques per a contextos concrets. Ha desenvolupat un sistema de caminar per a trobar objectes i transferir-los a peces artístiques. Guardant la memòria d'alguns llocs. Creant una espècie de psicopaisatges o psicomapes.

Es va llicenciar en Belles arts en la Facultat de Sant Carles de la Universitat Politècnica de València en 1991, especialitat de gravat. I s'ha graduat en Arts plàstiques a la Universitat Autònoma de Coahuila de Mèxic en 2019, on també ha impartit classes com a professor convidat.

Exposicions individuals: Galeria Antonia Puyó, Zaragoza; Schillerpalais, Neuköln, Berlín; Casal Solleric, Palma; Hilvaria Studios, Holanda; Capella de la Misericòrdia del Consell de Mallorca; CCA d'Andratx; Fundació Insel Hombroich, Alemanya.

Participació en esdeveniments internacionals com la 2a i 3a BIAB Beijing International Art Biennale, la Xina; 2ª Bienal Mediterrànea, Dubrovnik, Croàcia; el Busan international print art Festival, Corea; IEEB 4 International Experimental Engraving Biennial, Bucarest; SIGUI Simposium Internacional d'Escultura d'Alacant; Cèrcol 2019, Saragossa.

Residències artístiques: Atelier Experimental i Atelier Portocarrero, l'Havana; Frans Masereel Centrum, Bèlgica; Fundació Starke, Berlín; Malongen Nytorget, Estocolm; Lichtenberg Studios, Berlín; Fundació Insel Hombroich, Alemanya; CRIDA Palma, Espanya; museograbado del Museo Felguérez de Zacatecas, Mèxic; Fundació V54 Po Leung Kuk, Hong Kong; ZK/O Zentrum für Kunst und Urbanistik, Berlín.

Obra en col·leccions institucionals espanyoles i internacionals: Consell de Mallorca; Instituto Alicantino de Cultura Juan Gil-Albert; Ayuntamiento de Alicante; Facultat de Belles arts Sant Carles de València; Biblioteca Nacional de Madrid. Taller experimental de Gràfica i Taller René Portocarrero de l'Havana, Cuba; Frans Masereel Centrum de Kasterlee, Bèlgica; Royal Museum of Fine Arts d'Anvers, Bèlgica; Museu Majdanek a Lublin, Polònia; Museu d'Arts gràfiques de Saltillo a Mèxic; la Fundació Insel Hombroich, Alemanya; la Xina Printmaking Museum, Shenzhen, la Xina.

www.marcosvidalfont.es

SALUDA DEL ALCALDE

Estimadas, estimados,

Es un placer poder dedicaros unas palabras de saludo y de invitación para la exposición de Marcos Vidal, que trae a nuestro municipio su visión sensible y esmerada.

En Marratxí y gracias a la obra de Vidal, se darán cita diferentes objetos, formas y materiales, que nacieron y evolucionaron en otros lugares del mundo, y que hacen que en Ca ses monges de Pòrtol sea un punto de encuentro muy especial, como un cerebro que acumula recuerdos.

Después de haber conocido la obra de este artista vasco, afincado en Mallorca, estoy seguro que las personas que visiten su exposición comprobarán que es imposible quedarse indiferente. Personalmente, quiero destacar la habilidad de Vidal al poner acentos en todo aquello que nos parece corriente, como nuestro entorno o nuestro núcleo, y os invito a pensar en aquello que podría formar parte de una obra tan conceptual, vista a través de los ojos de un artista como Vidal, y que tenemos tan cerca, en nuestras calles, en nuestros pueblos.

Disfrutad mucho de la exposición,

*Miquel Cabot
Alcalde de Marratxí*

ARCHIVOS SENSIBLES, MARRATXÍ, AGOSTO, 2022

Este catálogo es una compilación de dos proyectos; Sensible Encounters y BAM Mapa Apropiacionista de Baleares. Finalizados en la primera mitad de 2020. No tienen ninguna relación con la pandemia, pero sí son un ejercicio de reflexión hecho a partir de la cotidianidad. Ejercicios de arqueología contemporánea relacionados con un territorio. Por una vez los objetos encontrados conforman un mensaje cifrado, un dibujo a un papel.

Marcos Vidal

Encuentros Sensibles. Un anarchivo de Berlín Moabit

*Un proyecto de Marcos Vidal en colaboración con María Morata
ZKIU, Zentrum für Kunst und Urbanistik Berlin, January 2020*

Encuentros Sensibles explora y combina diversas prácticas artísticas relacionadas con el archivo, los espacios públicos, la memoria, la vida cotidiana, la deriva urbana, la basura, los desechos y las narrativas especulativas.

Durante dos meses, el barrio berlinés de Moabit fue el escenario de paseos sistemáticos durante los cuales, el artista Marcos Vidal recogía objetos abandonados y exploraba el mobiliario urbano y los monumentos desde una perspectiva táctil. Este creciente repertorio de huellas privadas y colectivas configuró una cartografía cognitiva de Moabit activando la memoria contenida en esos objetos, vinculando e imaginando pasado y futuro.

Inspirado en la deriva urbana de los situacionistas franceses, Marcos Vidal actúa como un flaneur contemporáneo que experimenta encuentros inesperados con todo tipo de materiales que se encuentran en las calles: residuos industriales, productos desechados que fueron fabricados en China, envases de comida rápida, vida vegetal y objetos cotidianos que ya no cumplen su funcionalidad original, entre otros. Todos estos elementos se desprendieron de su contexto por razones que no conocemos y sólo podemos imaginar, para convertirse en objetos huérfanos, flotando en el silencioso limbo del espacio público hasta que los servicios de limpieza de la ciudad los retiren definitivamente.

Siguiendo diferentes itinerarios, la actividad de caminar se sitúa entre el proceso sistémico y el azar, entre los protocolos de marcha y los descubrimientos aleatorios. Esta lógica oscilante impregnará la creciente y dinámica colección de objetos y experiencias resultantes de esta deriva urbana que irá configurando un archivo, que en realidad no lo es. De hecho, hablar de una variación o incluso de una desviación del mismo sería más exacto: surgirá un anarchivo que desafiará y subvertirá la lógica archivística y ampliará su función.

Estos no-objetos pasarán a ser parte de un nuevo sistema de relaciones, siendo capaces de producir otros significados y, por tanto, de abrir caminos para un conocimiento alternativo del barrio. Para contribuir a una práctica anarquística, es decir, para producir una plusvalía del archivo, experimentarán algunos cambios materiales y cognitivos. Por un lado, los elementos serán cuidadosamente catalogados siguiendo una lógica aparentemente bien estructurada, haciéndose eco de las taxonomías y sistemas de clasificación de los procedimientos archivísticos. Sin embargo, los criterios aplicados pretenden subvertir la lógica establecida subrayando el carácter incompleto, la disfuncionalidad, la fragilidad de estos objetos además del hecho de haber sido abandonados en muchos casos. Fichas, descripciones, etiquetas y firmas responden a un orden totalmente imaginado, desafiando la dialéctica de inclusión/exclusión asociada a toda práctica archivística, así como sus estrategias de poder y control.

Este proceso artístico de clasificar, describir y crear nuevas relaciones entre los materiales hace que se cuestionen los procesos simbólicos y materiales que intervienen cuando un objeto desechado, o basura o escombros -en principio un no-objeto-, se convierte en documento. Es decir, pasa a ser material archivable y se eleva a la categoría de potencial productor de conocimiento.

Por otra parte, si esos objetos rescatados son en sí mismos rastros de la vida del barrio y han entrado en el ámbito de los posibles registros de archivo, a través de una nueva intervención artística todavía experimentarán un segundo cambio en su forma de existencia. Impresos directamente con tinta negra sobre papel de arroz, producen su propia huella material, una nueva y delicada expresión artística de su forma y textura originales. La vida sedimentada, así como la vulnerabilidad inherente contenida en ellas, se estampará en obras de arte bidimensionales que hacen posible un proceso de resignificación y una nueva constelación de relaciones.

Del no-objeto al documento y del documento a la obra de arte. No sólo estos objetos han vuelto a la vida, sino que han pasado a formar parte de un sistema de (an)archivo interconectado y abierto que permite nuevas relecturas y reescrituras. Esos no-objetos pasan a ser agentes activos, plataformas o incluso trampolines para nuevas activaciones del archivo en las que podrían tener lugar nuevos encuentros sensibles. Se trata de repensar las disposiciones archivísticas mediante micronarrativas especulativas, alternando acontecimientos ficticios con lugares reales e historias individuales con acontecimientos históricos

Encuentros Sensibles pretende crear un imaginario dinámico, colectivo y no institucional, basado en pequeños gestos de consumo y olvido, de deseo y abandono. Un anarchivo de fragmentos de vida dispersos, de objetos aparentemente irrelevantes y de momentos poco heroicos. Una conmemoración de la vida cotidiana.

María Morata

Cartografía de un boom agotado **Pau Waelder**

El espacio urbano se concibe habitualmente como un entorno dominado por el entramado que forman sus calles y edificios (aquellos que es, en mayor o menor medida, estático) y los flujos de personas, vehículos y mercancías que lo atraviesan, marcando los ritmos que definen la vida en la ciudad a lo largo del día. Con todo, este es también un espacio saturado de signos, un paisaje que se puede leer: desde los carteles que indican los nombres de las calles a aquellos que señalan los lugares de interés, las vallas publicitarias, y por supuesto los rótulos de empresas y establecimientos comerciales de todo tipo, pero también los logotipos que adornan las furgonetas de reparto y los coches de los vendedores, así como las motos y las bicicletas de los riders que llevan a domicilio cualquier cosa encargada a través de una app. Todos estos signos gráficos, ejecutados con mayor o menor pericia, a veces con franca torpeza, llenan nuestras retinas de mensajes y contribuyen a hacer de las calles y plazas espacios ruidosos a la vista.

El ruido que producen tantas y tantas formas de dar una presencia visual a un concepto y una identidad a un comercio o una empresa nos lleva a no captar más que lo esencial de nuestro entorno, registrando pero luego obviando todos esos logotipos, todos esos nombres escritos en placas de metacrilato y retroiluminados con la finalidad de captar el mayor número de miradas posible. Aunque hacen lo posible por destacar, acaban siendo invisibles. Sólo los vemos cuando buscamos un lugar en concreto y, por tanto, volvemos a leer nuestro entorno. Pero estos rótulos y logotipos quedan registrados en la memoria, y pueden evocar recuerdos o incluso emociones ligadas a una experiencia vivida. El escritor Georges Perec, firme defensor del valor de lo cotidiano y de aquello que, por banal, tendemos a ignorar, construyó en una ocasión un conmovedor relato de la historia de su calle natal, la desaparecida Rue Vilin de París, a través de la simple descripción de las fachadas y los comercios que encuentra en cinco visitas realizadas a lo largo de seis años. En sus notas, que evocan la eficiente objetividad del naturalista, se va narrando la desaparición progresiva de los comercios, el abandono de las casas y su posterior demolición, reflejando así el contexto de la remodelación urbanística del París de finales de los sesenta y el efecto de la especulación inmobiliaria que ha redibujado los trazados de muchas ciudades.

*En Balearic Appropriationist Map (BAM), Marcos Vidal lee el paisaje urbano de forma similar a como lo hiciera Perec, por medio de un proceso metódico bajo el que subyace una cierta nostalgia. Vidal elabora una cartografía de la presencia de los logotipos de determinadas empresas y establecimientos comerciales en las Islas Baleares por medio de una serie de serigrafías y un mapa online que permite conectar los logotipos con su localización geográfica, además de mostrar una imagen real del lugar en el que se encuentra, o encontraba, el comercio en cuestión. A diferencia de Perec, lo que mueve a Vidal es un interés gráfico y no literario, y su punto de partida no es la observación directa de la calle sino el encuentro fortuito con un archivo de 80 pantallas de serigrafía con más de un centenar de logotipos de empresas y asociaciones baleares que conservaba una imprenta ya desaparecida. Este material es esencial para el proyecto tanto por el contenido gráfico como por ser un **objet trouvé**, y en esencia un desecho, que el artista sabe recuperar y poner en valor por medio de una apropiación que logra, a la vez, sacar los logotipos de su contexto y volver a situarlos en el espacio que una vez ocuparon.*

El trabajo de Marcos Vidal se caracteriza por dirigir su mirada hacia aquello que queda en desuso pero que también refleja de forma elocuente nuestra sociedad de consumo, y en particular le interesa la técnica de la serigrafía, que se ha situado en un particular espacio compartido entre el arte contemporáneo (elevada al nivel de técnica artística gracias a los grandes nombres del Pop Art en los sesenta), el diseño gráfico, el marketing, y el ámbito de los métodos de reproducción que van quedando obsoletos tras la revolución digital. Notablemente, el archivo encontrado permite al artista reproducir la historia de la imagen corporativa en las islas desde los años noventa hasta 2008, el momento en que comenzó la última crisis financiera global. Los logotipos de hoteles, restaurantes, bares, discotecas, todo tipo de servicios y asociaciones elaboran un perfil de una sociedad volcada en el turismo, que ha experimentado momentos de gran crecimiento y profundas recesiones. Las imágenes asociadas

a los logos que ha recopilado el artista nos muestran a menudo espacios abandonados, solares y locales cerrados a cal y canto que hacen de una parte del tejido empresarial balear una especie de Rue Vilin en proceso de decadencia y desaparición.

Con todo, la apropiación que lleva a cabo Marcos Vidal no deja de ser, esencialmente, una obra de arte visual, y por ello cabe prestar especial atención a la serie de serigrafías como composiciones en las que los logotipos se convierten en formas que se superponen sin mezclarse y los colores, básicos y rotundos, evocan rotulaciones toscas en albaranes y manteles individuales de papel rugoso. Curiosamente, esta disposición hace que prestemos más atención a los logotipos en sí mismos, no como un signo que se asocia a un local o un servicio, sino como una creación visual, que se expresa a través de imágenes, tipografía y color. De manera consciente, el artista acumula los logos en un espacio reducido, los gira y coloca según encajan en el papel y en la composición que está creando, los usa como materia prima para una composición que casi podríamos considerar abstracta. Pero no podemos evitar leer estas serigrafías, y al hacerlo se añade una interpretación de la sociedad de consumo en las islas a lo largo de estos años, una sociedad en la que se mezclan turistas de diversa procedencia que buscan diversión y trabajadores locales que les proporcionan servicios. Este sistema binario de consumo se explota, se agota y se vuelve a poner en marcha en un ciclo que parece no tener fin, como ocurre con la constante reordenación del espacio urbano. En las cunetas que genera este proceso yacen olvidados los comercios cerrados y los elementos que los representaron, ahora ya obsoletos. Vidal elabora con ellos una cartografía de lo que ha sido la sociedad balear marcada por el boom turístico de los años sesenta y la sobreexplotación de un modelo que se nota ya caduco.

MARCOS VIDAL FONT
1967, VITORIA-GASTEIZ

Marcos Vidal es un escultor poco ortodoxo que reside y trabaja en Mallorca. Inspirado en sus inicios por una práctica dadaísta, su obra se desarrolla y concreta en un diálogo crítico con los objetos y, después, aprendiendo a ubicarlos, tanto en el espacio de exhibición como en el espacio público, creando obras específicas para contextos concretos. Ha desarrollado un sistema de caminar para encontrar objetos y transferirlos a piezas artísticas. Guardando la memoria de algunos lugares. Creando una especie de psicopaisajes o psicomapas.

Se licenció en Bellas Artes en la Facultad de Sant Carles de la Universidad Politécnica de Valencia en 1991, especialidad de grabado. Y se ha graduado en Artes plásticas en la Universidad Autónoma de Coahuila de México en 2019, donde también ha impartido clases como profesor invitado.

Exposiciones individuales: Galería Antonia Puyó, Zaragoza; Schillerpalais, Neuköln, Berlín; Casal Solleric, Palma; Hilvaria Studios, Holanda; Capella de la Misericordia del Consell de Mallorca; CCA de Andratx; Fundación Insel Hombroich, Alemania.

Participación en eventos internacionales como la 2ª y 3ª BIAB Beijing International Art Biennale, China; 2ª Bienal Mediterránea, Dubrovnik, Croacia; el Busan international print art Festival, Corea; IEEB 4 International Experimental Engraving Biennial, Bucarest; SEA Symposium Internacional de Escultura de Alicante; Cerco 2019, Zaragoza.

Residencias artísticas: Atelier Experimental y Atelier Portocarrero, La Habana; Frans Masereel Centrum, Bélgica; Fundación Starke, Berlín; Malongen Nytorget, Estocolmo; Lichtenberg Studios, Berlín; Fundación Insel Hombroich, Alemania; CRIDA Palma, España; Museo Grabado Museo Felguerez en Zacatecas, México; Fundación V54 Po Leung Kuk, Hong Kong; ZKIU Zentrum für Kunst und Urbanistik, Berlín.

Obra en colecciones institucionales españolas e internacionales: Consell de Mallorca; Instituto Alicantino de Cultura Juan Gil-Albert; Ayuntamiento de Alicante; Facultad Bellas Artes San Carlos de Valencia; Biblioteca Nacional de Madrid. Taller experimental de Gráfica y Taller René Portocarrero de la Habana, Cuba; Frans Masereel Centrum de Kasterlee, Bélgica; Royal Museum of Fine Arts de Amberes, Bélgica; Museo Majdanek en Lublin, Polonia; Museo de Artes gráficas de Saltillo en México; la Fundación Insel Hombroich, Alemania; China Printmaking Museum, Shenzhen, China.

www.marcosvidalfont.es

Projectes realitzats amb:

Amb el suport de:

Edita: Ajuntament
de Marratxí

Catàleg de l'exposició d'art de l'artista Marcos Vidal titulat **"ARXIUS SENSIBLES"**

Impressió i maquetació: **Son Espanyolet Industrias Gráficas S.L.**

Dipòsit legal: PM 00514-2022

#MarratxiEsviu

Ajuntament
de Marratxí